

TORVTAK

Av Agne Säterberg

FOTO-Agne Säterberg

FOTO Agne Säterberg

Agne Säterberg (Destination Höga Kusten)

Körning

Nordingrå

www.destinationhogakusten.com

Torvtak har lagts i vårt land i flera tusen år, och här i Örnköldsvikstrakten i minst två tusen år. Under hösten 2000 fick jag och några glada medarbetare möjlighet att lägga ett torvtak på gammaldags vis. Om vi tänker oss tillbaka 1000 år i tiden, dåtidens människor, hur gjorde de? Ja, det var nog ingen större skillnad, problemet var då som nu att få tag på tillräckligt med material.

Till byggnaden som ni ser här ovan gick det 600 kg näver och det är ingenting man plockar på en kafferast, inte ens i dag. Nävret som vi använt kommer från Ryssland, där det fortfarande finns stora lövskogar kvar. Nävret bör vara av god kvalité, få sprickor och helst inga kvisthål. Nävret bör dessutom vara snedskuret i nederkant för att få en bättre avrinning, i annat fall finns risk att vatten tränger in under nävret. Vi hade tur för all näver var redan snedskuren så det var bara att lägga på.

Sen så är det torven som skal läggas i två lager, det första med gröna sidan ner och det andra med gröna sidan upp. Vi hämtade 240 kvadrat skogstorv vid ett järnvägsbygge. Torven skars i lämpliga bitar ca: 50*50cm. Uppskattningsvis lades 10 ton torv ovanpå nävret.

Näverläggningen började vid takfoten där första lagret lades med vita sidan upp, och sedan tre lager med vita sidan ner, fiberriktningen skall vara lodrät så att vattnet lätt kan rinna av. Därefter lades resterande lager med 15-20 cm överlappning ända upp tillnock (se bilden ovan). Efter varje meter näverläggning fick vi lägga på första torven, det var annars risk att blåsten tog allt näver. Sista torvlagret lades sedan från nock ner till takfot, vilket gjorde att vi inte trampade sönder torven av allt springande på taket.

Nu är taket på plats och förhoppningsvis ska detta hålla i minst 30 år. Jag och mina medarbetare är nu många erfarenheter rikare.